

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Poctivě předbalená reorganizace

Současná doba klade tu více, tu méně překonatelné překážky pro řadu skupin osob. Podnikatelé nejsou výjimkou. S pokračujícími restrikcemi a protiepidemickými opatřeními se prodlužuje období, během kterého jsou celá odvětví odkázána na státní pomoc a subvence. Již nyní je zřejmé, že řada podnikatelů bude muset přijmout zásadní změny svého fungování pro to, aby byli schopni dále provozovat svou činnost.

Tam, kde problémy podnikatele nepřesáhnou pomyslnou linii úpadku ve smyslu insolvenčního zákona, může řešení často spočívat v (neformální) restrukturalizaci provozní části podnikání. Pravidla pro toto neinsolvenční řešení budou v budoucnosti (snad blízké) inkorporovány do právního řádu implementací směrnice o neformální restrukturalizaci. V rámci tohoto příspěvku se nicméně podíváme detailnější optikou na závažnější situaci, při které se dlužník již nachází v úpadku, ale přesto je prostřednictvím formální reorganizace schopen se se svými věřiteli dojednat podmínky svého dalšího fungování.

Reorganizace přitom není insolvenčním zákonem určena pro každého. Pouze pokud je dlužníkem osoba, jejíž celkový roční úhrn čistého obratu za poslední období předcházející insolvenčnímu návrhu dosáhl alespoň částku 50.000.000 Kč, nebo zaměstnává-li nejméně 50 zaměstnanců, je řešení úpadku ve formě reorganizace nejen přípustné, ale jedná se dokonce i o výchozí způsob řešení úpadku.

Pokud dlužník nesplňuje uvedená kritéria přípustnosti reorganizace, může být i tak jeho úpadek řešen formou reorganizace. Pokud dlužník společně s insolvenčním návrhem (nebo nejpozději do rozhodnutí o úpadku či ve lhůtě stanovené soudem k žádosti dlužníka) předloží insolvenčnímu soudu reorganizační plán přijatý alespoň polovinou všech zajištěných a nezajištěných věřitelů počítanou podle výše jejich pohledávek, rozhodne insolvenční soud zpravidla o tom, že se i v případě takového dlužníka povoluje reorganizace jako způsob řešení jeho úpadku. Jak je vidět, oproti objektivně přípustné reorganizaci se tak v takovém případě vyžaduje aktivního jednání věřitelů, přičemž pro takto zahájená insolvenční řízení se vžil označení „*předbalená reorganizace*“.

Předbalená reorganizace - hlavní výhody

Předbalená reorganizace umožňuje vstup do reorganizace i dlužníkům, kteří by jinak nesplnili podmínky přípustnosti. Umožňuje dlužníkům také již na začátku velice náročného procesu získat objektivní představu o podpoře ze strany věřitelů. Samotným souhlasem s předloženým reorganizačním plánem věřitel nijak formálně nezavazuje, že během dalšího řízení bude ve všech dalších otázkách za každých okolností souhlasit s dlužníkem. Přesto souhlas s reorganizačním plánem představuje zpravidla rovněž projevení důvěry ve schopnost dlužníka pokračovat ve svém podnikání. V dané souvislosti se hodí podotknout, že podmínka získání nadpolovičního souhlasu věřitelů je často nesplnitelná u dlužníků, kteří formální řešení svého úpadku odkládali a namísto zahájení insolvenčního řízení pokračovali v dalším zadlužování. V takovém případě se značná část věřitelů bude cítit podvedena a nebude chtít dlužníkovi vyjít jakkoli vstříc.

Další výhodou předbalené reorganizace je možnost si uvedeným způsobem vybrat insolvenčního správce. Dlužník totiž může přímo v předpřipraveném reorganizačním plánu navrhnout, aby byla insolvenčním správcem ustanovena vybraná osoba se seznamu insolvenčních správců se zvláštním

povolením. Tímto návrhem je insolvenční soud vázán. Pokud tato osoba splňuje podmínky pro ustanovení (resp. není podjatá), bude ze strany insolvenčního soudu jmenována insolvenčním správcem pro dané řízení. Přitom ani obava z budoucích námitek vůči podjatosti takto navrženého správce není důvodem pro to, aby insolvenční soud osobu takto uvedenou v reorganizačním plánu neustanovil jako insolvenčního správce.[1]

Za výhodu předbalené reorganizace lze také označit možnost dlužníka navrhnout soudního znalce pro ocenění majetkové podstaty. Z insolvenčního zákona explicitně nevyplývá, že by insolvenční soud měl být takovým návrhem dlužníka vázán. Klaníme se k závěru, že soud tento návrh měl řádně zvážit. V daném případě totiž nejde jen o projev vůle dlužníka, ale rovněž jde o projev kvalifikované vůle (přinejmenším většiny) věřitelů, kteří souhlasili s předpřipraveným reorganizačním plánem. Ostatně o následně zpracovaném znaleckém posudku věřitelé tak jako tak hlasují (v již přísnějším kvoru dvou třetin přítomných věřitelů) na příslušné schůzi věřitelů a v dané souvislosti by tak měla být zajištěna dostatečná míra kontroly.

Rozhodování o povolení reorganizace a poctivost záměru

Pokud dlužník předloží formálně perfektní návrh s příloženým reorganizačním plánem přijatým nadpoloviční většinou zajištěných i nezajištěných věřitelů, insolvenční soud by zpravidla měl postupovat tak, že společně s rozhodnutím o úpadku rozhodne o povolení reorganizace. Vrchní soud v Olomouci v dané souvislosti dokonce výslovně uvedl, že v případě dlužníka, který jinak nesplňuje předpoklady pro reorganizaci, je namísto posuzovat přípustnost povolení reorganizace pouze na základě zákonem a vyhláškou uvedených formálních kritérií.[2] Uvedené pravidlo však neplatí absolutně a soud může i v této fázi za dále specifikovaných podmínek zkoumat vyjma formálních náležitostí rovněž další okolnosti, a to zejména poctivost a dobrou víru navrhovatele.[3]

Dobrá víra dlužníka a poctivost záměru navržené předbalené reorganizace se přitom bude posuzovat vždy zásadně *ad hoc* s přihlédnutím k okolnostem konkrétního případu. Nejčastěji se bude jednat o situace, při kterých dlužník manipuluje s kvorem věřitelů, a to buď prostřednictvím uvedením fiktivních věřitelů, kteří projevíli souhlas s reorganizací, anebo neuvedením všech věřitelů, kteří s reorganizací nesouhlasí.[4] Lze shrnout, že by se vždy mělo jednat o naprosto zřejmé a excesivní případy. Případné pochybnosti spočívající v proveditelnosti reorganizačního plánu či dopadům na věřitele dlužníka, by měl insolvenční soud řešit až v další fázi řízení po rozhodnutí o způsobu řešení úpadku.

Dvojitý přístup Nejvyššího soudu

K otázce poctivosti záměru dlužníka při rozhodování o povolení reorganizace se v aktuálním rozhodnutí vyjádřil rovněž Nejvyšší soud. [5] Nejvyšší soud nejprve zopakoval právní názor ze stávající judikatury[6], že u podmíněně přípustné reorganizace (tedy u dlužníka jinak nesplňující předpoklady přípustnosti reorganizace) může insolvenční soud zkoumat nepoctivý záměr dlužníka již v době, kdy rozhoduje o povolení reorganizace. Na druhé straně však zároveň uvedl, že tam, kde je reorganizace dlužníka přípustná bez dalšího, nepoctivý záměr dlužníka automaticky z reorganizace nevylučuje.

Rozdílnost v obou přístupech pak Nejvyšší soud vysvětlil tím, že u dlužníka objektivně splňujícího předpoklady pro reorganizaci může rozhodnout schůze věřitelů o způsobu řešení úpadku reorganizací i proti vůli dlužníka. Dle názoru Nejvyššího soudu má proto u objektivně přípustné reorganizace smysl posuzovat poctivost záměru pouze tehdy, pokud schůze věřitelů o způsobu řešení úpadku vůbec nerozhodne. Případný nepoctivý záměr dlužníka by totiž byl eventuálně v dané souvislosti vždy překonán takto projeveným názorem věřitelů.

Na druhé straně není objektivně přípustná reorganizace určena pouze pro dlužníky a uvedeným postupem Nejvyššího soudu je tak zachováno právo ostatních věřitelů navrhnout předložení vlastního reorganizačního plánu. V případě předjednané reorganizace může být návrhatelem pouze dlužník a na první pohled nesouladná dvojkojnost je tak *a priori* důsledkem této rozdílnosti.

Ostatně, pokud insolvenční soud shledá existenci nepoctivého záměru dlužníka po povolení reorganizace (a před schválením o reorganizačním plánu), může dlužníkovi omezit dispoziční oprávnění anebo rovnou odejmout lhůtu pro sestavení reorganizačního plánu. Následně pouze pokud reorganizační plán nebude v takovém případě předložen ani ze strany jiné oprávněné osoby, bude reorganizace přeměněna v konkurs.

Samotná existence nepoctivého záměru dlužníka přitom není sama o sobě relevantním důvodem pro přeměnu reorganizace v konkurs.^[7]

Předbalená reorganizace představuje efektivní nástroj umožňující formální restrukturalizaci podnikání dlužníka za současného nalezení konsensu s věřiteli. Reorganizace je z podstaty věci sanačním způsobem řešení úpadku. Umožňuje tak i zachování provozu podniku, konkurenceschopnosti dlužníka a pracovních míst. Souhlas věřitelů s formálním řešením rovněž evokuje, že zachování provozu podniku dlužníka může mít ekonomický smysl, když kdo jiný než věřitelé dlužníka by měli být schopni posoudit ekonomickou realitu jeho dalšího fungování.

Při posuzování insolvenčního návrhu spojeného s předpřipraveným a schváleným reorganizačním plánem je insolvenční soud oprávněn posuzovat vyjma formálních požadavků rovněž v omezené míře materiální aspekty reorganizace, a to zejména poctivost dlužníka návrhatele. Vzhledem k náročnosti celého procesu reorganizace je nicméně namístě, aby k takovému posuzování soudy přistupovaly řádně a příliš rigidním postupem neznemožnili efektivní řešení úpadku hned v jeho úvodu.



Petr Sprinz
counsel



Jiří Rahm
advokát

ALLEN & OVERY

[Allen & Overy \(Czech Republic\) LLP,](#)
[organizační složka](#)

V Celnici 1031/4

110 00 Praha 1

Tel.: +420 222 107 111

Fax: +420 222 107 107

e-mail: receptip@allenoverly.com

[1] 4 VSPH 1533/2020

[2] 3 VSOL 811/2014

[3] III. ÚS 2849/17

[4] např. 1 VSPH 181/2018

[5] 29 NSČR 55/2019

[6] 29 NSČR 137/2018

[7] 29 NSČR 15/2016

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Reklamace vad stavby](#)
- [Hodnotící dotazníky jako obchodní sdělení v kontrolním plánu ÚOOÚ pro rok 2026](#)
- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel × společnost\)](#)
- [Jak se vyhnout zákazu a postihu dohod o určování cen pro další prodej?](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)